

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3582 СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА СРМ
91001 - СКОПЈЕ, П. Бок 51

К

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Рок за рекламации 15 дена. Огласи според тарифата

Понеделник, 17 декември 1984

Скопје

Број 38

Год. XL

Претплатата за 1984 година изнесува 1.500 динари. Овој број чини 30 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

484.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 8 од Уставот на СРМ, а во врска со член 12 и 9 од Законот за помилување, Претседателството на СРМ, на седницата одржана на 26 ноември 1984 година, донесе

ОДЛУКА ЗА ПОМИЛУВАЊЕ НА ОСУДЕНИ ЛИЦА

I

Неиздржаниот дел од изречената казна затвор се прости на:

1. Младеновски Васе Драги, од Скопје,
2. Цедевски Борис Марјан, од Скопје,
3. Николовски Славе Блаже, од Титов Велес,
4. Рустемоски Нуија Шабан, од Кичево,
5. Ангеловски Стојан Митре, од Скопје.

II

Изречената казна затвор во траење од 3 месеци се замени со условна осуда, со тоа што таа нема да се изврши ако осудениот во рок од 1 година не стори ново кривично дело на:

1. Романов Коста Бранко, од Кочани.

III

Изречената казна затвор во траење од 3 месеци се замени со условна осуда, со тоа што таа нема да се изврши ако осудениот во рок од 3 години не стори ново кривично дело на:

1. Глигоров Димитар Петар, од Скопје.

IV

Изречената казна затвор во траење од 4 месеци се замени со условна осуда, со тоа што таа нема да се изврши ако осудениот во рок од 1 година не стори ново кривично дело на:

1. Божиновски Станко Никола, од Скопје,
2. Муртановски Трајан Раде, од с. Ношпад.

V

Неиздржаниот дел од изречената казна затвор се намали за 6 месеци на:

1. Димитковски Петар Миле, од нас. Кисела Јабука,
2. Трајковски Ристе Стојан, од Прилеп.
3. Пазески Крсте Симон, од Прилеп,
4. Спасов Драгољуб Дејви, од Скопје.

VI

Неиздржаниот дел од изречената казна затвор се намали за 1 година и 6 месеци на:

1. Баира Бануш Хашим, од с. Дреновац.

VII

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Бр. 08-763

26 ноември 1984 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Томе Буклески, с. р.

485.

Врз основа на член 56 и 72 од Деловникот на Претседателството на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на СРМ, на седницата одржана на 5 ноември 1984 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА СОСТАВОТ И ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА ЗА ПОМИЛУВАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СР МАКЕДОНИЈА

I

Во дел III, точка 2, алинеја 3 од Одлуката се вршат следните измени и дополнувања:

1. Се разрешува досегашниот член на Комисијата за помилување на Претседателството на СРМ, Методија Торев, член на Претседателството на Советот на ССМ.

2. За нов член на Комисијата за помилување на Претседателството на СРМ се именува Загорка Трајчевска, член на Претседателството на Советот на ССМ.

II

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на СРМ“.

Бр. 08-757

22 ноември 1984 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Томе Буклески, с. р.

486.

Врз основа на член 4-а од Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година („Службен весник на СРМ“, бр. 37/83, 21/84 и 31/84), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

ОДЛУКА

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОРАСТОТ НА ПРИХОДИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ ДЕЈНОСТИ СО ПОРАСТОТ НА ДОХОДОТ ПО ПЕРИОДИЧНИТЕ ПРЕСМЕТКИ ЗА ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ-СЕПТЕМВРИ 1984 ГОДИНА

Член 1

Порастот на приходите на општините, Републиката и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности за потрошувачката во 1984 година се усогласува со порастот на доходот на организациите на здружен труд од стопанството по периодичните пресметки за периодот јануари-септември 1984 година и се утврдува процент на можен пораст на приходите во однос на потрошувачката утврдена со закон за 1983 година, со исклучок на остварените приходи од населението и тоа:

1. Приходите на општинските буџети до 31,6%.

По исклучок, приходите на општините: Битола, Гевгелија, Кочани, Охрид, Прилеп, Струга, Струмица и Титов Велес можат да забележат пораст до 33%, на општините: Валаново, Кичево, Куманово, Пробиштип, Свети Николе и Ресен до 36%, на општините: Берово, Винаца, Гостивар, Делчево и Радовиш до 40%, на општините: Дебар и Тетово до 45%, на општините: Крива Паланка и Крушево до 50%, на општините Демир Хисар и Кратово до 55% и на општината Македонски Брод до 100%, со тоа што вкупниот пораст, заедно со дополнителните средства од Републиката да не го надмине можниот пораст од 31,6%.

По исклучок, приходите на општините: Кавадарци и Неготино можат да го надминат можниот пораст од 31,6%.

2. Приходите на Републичкиот буџет до 26,4%.

3. Приходите на Републиката самоуправни интересна заедница на основното образование до 42,7%.

4. Приходите на Републиката заедница на насоченото образование до 43,8%.

5. Приходите на Републиката самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата до 48,2%.

6. Приходите на Републиката самоуправни интересна заедница за социјална заштита до 47,9%.

7. Приходите на Самоуправната интересна заедница на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија (без средствата за пензии и инвалиднини со додатоци и придонеси) до 38,7%.

8. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници на здравството и здравственото осигурување до 46,2%.

9. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници за општествена заштита на децата до 40,8%.

10. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници на основното образование до 42,4%.

По исклучок, приходите на самоуправните интересни заедници на основното образование во општините: Делчево, Д. Хисар, Кочани, Крива Паланка, Прилеп и Ресен можат да растат до 45%, во општините: Берово, Кичево, Кратово и Струмица до 50%, во општините: Крушево и Радовиш до 55%, во Општината Винаца до 60% и во Општината Струга до 90%, со тоа што вкупниот пораст, заедно со дополнителните средства од Републиката самоуправни интересна заедница на основното образование, да не го надмине можниот пораст од 42,4%.

11. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници на културата до 28,0%.

12. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници за физичка култура до 38,7%.

13. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници на вработувањето до 42,0%, и

14. Приходите на општинските самоуправни интересни заедници за социјална заштита до 47,5%.

Член 2

Во Републиката самоуправни интересна заедница за здравствена заштита ќе се обезбедат до 240 милиони динари за солидарно остварување на задолжителните видови здравствена заштита на населението.

Во Републиката заедница на културата ќе се обезбедат од извори приходи за периодот октомври-декември 1984 година до 147 милиони динари.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 23-1740/1
22 ноември 1984 година
Скопје

Претседател
на Извршниот совет,
Драгољуб Ставрев, с. р.

487.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ПОВТОРНО НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА РЕПУБЛИЧКИОТ СЕКРЕТАР ЗА НАРОДНА ОДБРАНА

За помошник на републичкиот секретар за народна одбрана се назначува Тосум Пахуми, досегашен помошник на републичкиот секретар за народна одбрана.

Бр. 17-1734/1
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

488.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ

За потсекретар во Републичкиот комитет за сообраќај и врски, се назначува Живорад Масларевски, досегашен помошник на претседателот на Републичкиот комитет за сообраќај и врски.

Бр. 17-1733/1
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

489.

Врз основа на член 171 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ГЛАВЕН РЕПУБЛИЧКИ ИНСПЕКТОР ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ

За главен републички инспектор за сообраќај и врски се именува м-р Љубомир Тодоровски, досегашен помошник на претседателот на Републичкиот комитет за сообраќај и врски.

Бр. 17-1732/1
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

490.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ**

За помошник на претседателот на Републичкиот комитет за сообраќај и врски се назначува Ристо Андреев, досегашен главен републички инспектор за сообраќај и врски.

Бр. 17-1731/1
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

491.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА ОПШТОСТОПАНСКИ РАБОТИ И ПАЗАР**

За потсекретар во Републичкиот комитет за општостопански работи и пазар, се назначува Петар Мирчевски, досегашен помошник на претседателот на Републичкиот комитет за општостопански работи и пазар.

Бр. 17-1730/2
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

492.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА МЕЃУНАРОДНИ ОДНОСИ**

За потсекретар во Републичкиот комитет за меѓународни односи се назначува Трајан Петровски, досегашен советник за култура и печат во Амбасадата на СФРЈ во Египет.

Бр. 17-1729/1
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

493.

Врз основа на член 6 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Републичкиот завод за унапредување на домаќинството („Службен весник на СРМ“ бр. 29/73 и 39/77), Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА РЕПУБЛИЧКИОТ ЗАВОД ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ДОМАЌИНСТВОТО**

Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија е согласен со Одлуката на Собирот на работниците на Републичкиот завод за унапредување на домаќинството, со која за директор на Заводот е именуван м-р Атанас Близнаковски, раководител на Претставништвото во Скопје на печатницата „Коста Абрашевиќ“ — Охрид.

Бр. 17-1163/2
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

494.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈА**

За советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација се назначува Марија Цветкова Попова, поранешен секретар на Собранието на општина „Центар“ — Скопје, сега на располагање во Извршниот совет на Собранието на општината „Центар“ — Скопје.

Бр. 17-926/4
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

495.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈА**

За советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација се назначува Лилјана Митевска, самостоен советник во Работната заедница во Комитетот.

Бр. 17-926/3
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

496.

Врз основа на член 173 став 3 од Законот за државната управа („Службен весник на СРМ“ бр. 45/80), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

РЕШЕНИЕ**ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РЕПУБЛИЧКИОТ КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈА**

За советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација се назначува Евица Димоска, самостоен советник во Работната заедница во Комитетот.

Бр. 17-926/2
15 ноември 1984 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Тахир Кадриу, с. р.

497.

Врз основа на член 5 од Одлуката за основите и мерилата за утврдување и усогласување на личните доходи и надоместоците за одделни трошоци на функционерите и работниците што ги именува Извршниот совет („Службен весник на СРМ“ бр. 19/78, 15/80, 19/82, 10/83), Комисијата за кадровски и административни прашања на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

ОДЛУКА**ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВИЦАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ЛИЧНИТЕ ДОХОДИ НА ФУНКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДНИТЕ РАБОТНИЦИ ШТО ГИ ИМЕНУВА ОДНОСНО НАЗНАЧУВА И РАЗРЕШУВА ОД ДОЛЖНОСТ ИЗВРШНИОТ СОВЕТ НА СОБРАНИЕТО НА СР МАКЕДОНИЈА**

1. Основицата за утврдување на личните доходи на функционерите и раководните работници што ги именува односно назначува Извршниот совет на Собранието на СР Македонија се утврдува во износ од 14.934 динари, што претставува зголемување од 20% во однос на постојната основица (12.445).

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 1 јули 1984 година.

Бр. 17-1440/1
28 септември 1984 година
Скопје

Претседател
на Комисијата за
кадровски и административни
прашања,
Андон Мојсов, с. р.

498.

Врз основа на член 21 став 1 од Уредбата за највисоките износи за патните, дневните и другите трошоци на работниците во републичките органи на управата („Службен весник на СРМ“ бр. 36/81), Комисијата за кадровски и административни прашања на Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесе

ОДЛУКА**ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО**

1. Надоместокот на трошоците за одвоен живот од семејството на работниците во републичките органи на управата и во републичките организации и на функционерите и раководните работници што ги

именува односно назначува и разрешува од должност Извршниот совет се утврдува во износ од 7.600 динари месечно.

2. Со влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката на Комисијата за кадровски и административни прашања, број 17-985/1 од 31. V. 1983 година.

3. Одлуката ќе се објави во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 ноември 1984 година.

Бр. 17-1723/1
12 ноември 1984 година
Скопје

Претседател
на Комисијата за
кадровски и административни
прашања,
Кочо Тулевски, с. р.

499.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 26 септември 1984 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за определување на надоместок за унапредување безбедноста на сообраќајот на локалните патишта во општина Гостивар, донесена од Собранието на општина Гостивар на 31 октомври 1983 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на Општина Гостивар“.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение У. бр. 105/84 од 6 јуни 1984 година поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на Одлуката означена во точката 1 од оваа одлука. Постапката е поведена затоа што основано се постави прашањето за согласност на оспорената Одлука со Уставот на СР Македонија и со законот.

4. Судот на седницата утврди дека со оспорената Одлука се воведува надоместок за унапредување безбедноста на сообраќајот на локалните патишта во Гостивар, а обврзници на тој надоместок се сите корисници на општествени средства и физички лица кои вршат или им се врши услуга од превозничка дејност. Надоместокот се определува за секој продаден возен билет, превезен патник и превезена стока во друмскиот сообраќај. Средствата стекнати врз основа на оваа одлука се употребуваат за изградба, реконструкција, одржување и заштита на локалните патишта. Понатаму, Судот утврди дека во понатамошните одредби од Одлуката се предвидени и парични казни за прекршок.

5. Согласно член 230 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на СРМ“ бр. 21/84), општините и Републиката обезбедуваат постојани извори за финансирање на работите за унапредување на безбедноста на сообраќајот на патиштата. Согласно член 95 од Законот за патиштата („Службен весник на СРМ“ бр. 15/80 и 18/82), средствата за изградба, реконструкција, одржување и заштита на јавните патишта се обезбедуваат од: надоместокот за патишта одржан во малопродажната цена на бензинот, плинското масло и плинот што се користи за погон на друмските моторни возила, надоместоци за употреба на патот што се плаќаат на друмските моторни и приклучни возила, на странските моторни возила, за употреба на патот од друмските запрежни возила, за вонреден превоз, како и посебни надоместоци за употреба на пат, негов дел или објект на патот, за поставување натписи и реклами во патниот појас, за штетите сторени на патиштата и објектите на патот и парични казни за стопански престап пропишани со овој закон.

Од изнесените законски одредби произлегува дека општината е должна да обезбеди постојани извори на средства за финансирање на работите за унапредување на безбедноста на сообраќајот на патиштата, но општината тие средства треба да ги обезбедува од средствата кои се обезбедуваат врз основа на закон или одлука на Собранието на општината заснована на закон. Притоа, средствата за изградба, реконструкција, одржување и заштита на јавните патишта, за што се користат и средствата остварени врз основа на оспорената одлука, согласно означената одредба од Законот за патишта, се обезбедуваат од точно и таксативно со закон утврдени извори и општината не може да воведува и нови извори на средства за оваа намена. Од друга страна и согласно член 86 од Уставот на СР Македонија, даноците, таксите и другите давачки можат да бидат утврдени само со закон.

Со оглед на изнесеното, Судот утврди дека општината не е овластена да воведува ваков надоместок и дека оспорената одлука не е во согласност со означените уставни и законски одредби.

Воедно, со оглед на тоа што општината не може да воведува ваков надоместок, таа не е овластена да утврдува дејствија кои претставуваат прекршоци во оваа област и да предвидува казни за тие прекршоци.

Со оглед на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

У. бр. 105/84

26 септември 1984 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

500.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 30 октомври 1984 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА Одлуката бр. 801-30 за воведување придонес за унапредување крводарителството на подрачјето на општина Делчево, донесена од Собранието на општина Делчево на 9 јануари 1984 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на Собранието на општината Делчево“.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение У. бр. 47/84 од 23 мај 1984 година, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на актот означен во точката 1 на оваа одлука. Постапката е поведена затоа што основано се постави прашањето за согласноста на оспорената Одлука со член 86 од Уставот на СР Македонија.

4. На седницата Судот утврди дека со оспорена Одлука се воведува придонес за унапредување на крводарителството на подрачјето на општина Делчево, кој се плаќа при регистрација за патнички возила, автобуси и комби и товарни возила. Судот, исто така, утврди дека со оваа Одлука општината го овластува Здружението на возачи и автомеханичари, придонесот да го наплатува при регистрација на моторни возила во полза на фондот за унапредување на крводарителството.

Согласно член 86 од Уставот на СР Македонија, само со закон можат да се воведат даноци, такси и други давачки. Поради тоа општината не може самостојно да воведат ниту една давачка доколку таа претходно не е утврдена со закон. Во рамките, пак, на системот на изворите и видовите даноци, такси и други давачки утврдени со закон, општината самостојно ја утврдуваат висината на приходите кога тие, според законот, се нејзини приходи.

Со оглед на тоа што со закон не е утврдена обврска за плаќање придонес за унапредување на крводарителството, Судот утврди дека оспорената Одлука не е во согласност со член 86 од Уставот на СР Македонија.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 47/84

3 октомври 1984 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

501.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 3 октомври 1984 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВААТ алинеја 1 на член 3, член 21 во делот во кој се утврдени бодови по основите „станбени услови“ и „сложеност“, член 40 и член 41 од Правилникот за утврдување на заедничките основи, мерила и критериуми за начинот на постапката за користење на средствата за заедничка потрошувачка за доделување на кредити и распределба на станови, донесен од работниците во Работната организација „2 Август“ во Скопје, со референдум одржан на 17 јуни 1981 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во означената работна организација, на начин определен за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение, У. бр. 65/83 од 13 јуни 1984 година, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на оспорените одредби од Правилникот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за уставноста и законитоста на оспорените членови од Правилникот.

4. Судот на седницата утврди дека во член 3 е предвидено дека одредбите на Правилникот се однесуваат на сите вработени во Работната организација. Меѓутоа, според алинејата 1 на член 3 одредбите на Правилникот не се однесуваат на работниците кои стекнале својство на работник на одредено време, од што произлегува дека овие работници се исклучени од распределбата на станови и станбени кредити.

Согласно член 174 став 4 од Законот за здружениот труд, работниците кои засновале работен однос на определено време ги имаат во основа сите права како и работниците кои засновале работен однос на неопределено време и тие не можат да бидат исклучени од правото да учествуваат во распределбата на станови и станбени кредити. Обемот на нивните права, пак, зависи од должината на работното време и од нивниот придонес во работата. Притоа, работниците што засновале работен однос на определено време не можат да бидат целосно изедначени во поглед на правата во распределбата на средствата за станбена изградба со работниците во работен однос на неопределено време, заради разликите во траењето на работниот однос, во реалниот придонес по основ на трудот и во траењето на објективните можности за остварување на заемност и солидарност во определена организација на здружениот труд и во здружениот труд во целина. Поради тоа, работниците во основната организација на здружениот труд треба да утврдат основи и мерила за определување обемот на правата во користењето на средствата за станбена изградба на работниците кои засновале работен однос на определено време.

Со оглед на тоа што со оспорениот член од означениот Правилник од распределбата на средствата за станбена изградба се исклучуваат работниците кои засновале работен однос на определено време, Судот утврди дека овој член е во спротивност со член 174 став 4 од Законот за здружениот труд.

5. Понатаму, Судот утврди дека во член 21 од оспорениот Правилник се утврдени основите и мерилата за распределба на станови и станбени кредити. Притоа, станбените услови на работниците во однос на другите основи се најмалку вреднувани, а основот сложеност, односно стручната подготовка како изразуваач на сложеноста е вреднуван со најголем број на бодови. Така, на пример за потстанар се добиваат 5 бода, а за висока стручна подготовка 25 бода, од што произлегува дека стручната подготовка има решавачко влијание во распределбата на станови. Според тоа Судот утврди дека вака утврдените мерила за распределба на станови не се во согласност со уставното начело на заемност и солидарност.

6. Судот исто така утврди дека во член 40 од оспорениот Правилник се определени основите и мерилата за распределба на станови наменети за работници со ниски лични доходи. Притоа, како еден од основите е предвидено и времето на непрекинато жителство на град Скопје за последните 10 години и во зависност од бројот на годишните на живеење во Скопје се добиваат и одреден број на бодови.

Со оглед на изнесеното Судот утврди дека оваа одредба не е во согласност со уставното начело на еднаквост и дека со неа се создава нееднаквост меѓу работниците по основ на нивното местожителство.

7. На крајот Судот утврди дека во член 41 од оспорениот Правилник е предвидено Комисијата за општествен стандард да може да му определи на кандидатот до 10 поени по претходно прибавено мислење од синдикалната организација, ако тој се истакнува и дава поголем придонес во работата и за општиот успех на организацијата и развивање на самоуправувањето и на меѓусебните односи со другите работници на работната организација.

Судот смета дека при утврдувањето на основите и мерилата за определување редот на првенство за добивање на стан, работниците можат да предвидат, освен социјално-економски и такви основи кои се поврзани со придонесот на работникот во работата и со успехот на организацијата во која работи, за што врз основа на објективизирани основи и мерила оценка врши работничкиот совет, комисија што тој ќе ја формира или работниците непосредно.

Со оглед на тоа што во оспорениот Правилник не се определени основи и мерила кои ќе овозможат да се утврди стварниот придонес и резултатите што работникот ги постигнува во работата, Судот утврди дека член 41 од Правилникот не е во согласност со уставните начела и законските одредби кои се применуваат при распределбата на средствата за заедничка потрошувачка. Воедно, овој член не е во согласност со Уставот и законот затоа што како основ за распределба на станови е предвидена и самоуправната активност која не може да биде предвидена како основ за распределба на станови и не може да се валоризира со одреден број на бодови.

Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 65/83
3 октомври 1984 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

502.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 433 од Уставот на СР Македонија, член 15 алинеја 2 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 24 октомври 1984 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА алинеја 5 на став 1 на член 7 и алинеја 1 на член 14 од Правилникот за решавање на станбените прашања на работниците во Основната организација на здружениот труд Завод за примарна здравствена заштита „Пролет“ — Скопје во состав на Работната организација здравствен дом на Скопје — Скопје донесен од работниците со референдум одржан на 6 април 1982 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Основната организација на здружениот труд Завод за примарна здравствена заштита „Пролет“ — Скопје, на начин предвиден за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, со решение У. бр. 179/84 од 26 септември 1984 година, поведе постапка за оспорување уставноста и законитоста на актот означен во точката 1 на оваа одлука. Постапката е поведена затоа што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на оспорените одредби од Правилникот со уставното начело на еднаквоста на правата и должностите на работните луѓе и прашањето изразено во алинеја 9 став 3 оддел II од Уставот на СР Македонија и со член 42 став 1 од Законот за станбени односи („Службен весник на СРМ“ бр. 36/73 и 14/75).

4. На седницата Судот утврди дека во оспорениот правилник при утврдувањето редот на првенство за решавање на станбените потреби на работниците помеѓу другото се поаѓа од основот станбена состојба. Во член 7 од оспорениот Правилник според основот станбена состојба за лице без стан покрај другите ќе се смета и лицето кое живее како потстанар во приватен или општествен стан и лицето кое живее кај своите родители или родителите на брачниот другар, но не во исто семејно домаќинство. Понатаму, Судот утврди дека во алинеја 1 на член 14 од Правилникот за овие две категории лица е предвиден еднаков број бодови.

5. Според член 463 став 1 од Законот за здружениот труд и член 42 став 1 од Законот за станбени односи, работниците во основната организација на здружениот труд со самоуправен општ акт што го донесуваат со референдум ги утврдуваат основите и мерилата за утврдување редот на повенство за доделување станови во општествена сопственост, во согласност со овие одредби.

Со оглед на тоа што во алинејата 5 на став 1 на член 7 и алинеја 1 на член 14 од оспорениот Правилник е предвиден еднаков третман односно еднаков број бодови за работници кои живеат заедно со своите родители од една страна и работници кои што живеат како потстанари од друга страна, Судот утврди дека степенот на нивната станбена загрозеност е различен и дека тој треба различно да се вреднува, затоа што работникот потстанар се наоѓа во понеповолна станбена состојба како лице без стан од работникот кој живее кај своите родители кој се смета за корисник на стан. Поради тоа, Судот утврди дека еднаквото вреднување на овие работници во оспорениот правилник по основот станбена состојба не е во согласност со уставното начело за еднаквоста на правата и должностите на работните луѓе и граѓани.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 179/84
24 октомври 1984 година

Скопје
Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р Владимир Митков, с. р.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

ЗАЕДНИЦА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА МАКЕДОНИЈА

317.

Врз основа на член 17 од Законот за електро-
стопанство („Службен весник на СРМ“ бр. 10/78) и
член 31 точка 8 од Самоуправната спогодба за здру-
жување во Самоуправна интересна заедница за енер-
гетика на Македонија, а по спроведената јавна рас-
права, Собранието на Самоуправната интересна за-
едница за енергетика на Македонија, на седницата
одржана на 4 октомври 1984 година, донесе

ОПШТИ УСЛОВИ(*)

ЗА ИСПОРАКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Овие општи услови за испорака на електрич-
на енергија (во натамошниот текст: општи услови)
се уредуваат условите и начинот на приклучување
на електроенергетските објекти на новите потрошу-
вачи и зголемување на потрошувачката на електрич-
на енергија односно на ангажираната сила кај пос-
тојните потрошувачи, како и условите и начинот на
испорака на електрична енергија на потрошувачите
и тоа:

1. условите, начинот и постапката за давање
електроенергетска согласност (во натамошниот текст:
електроенергетска согласност) за приклучување нови
потрошувачи на електрична енергија или зголемува-
ње на приклучената моќност на трошилата на постој-
ните потрошувачи;

2. условите, роковите и начинот на склучување
на договорите за испорака на електрична енергија,
минималните обврски во поглед на трајно и конти-
нуирано снабдување на потрошувачите со квалитетна
електрична енергија и минимални обврски на купу-
вачот односно продавачот;

3. условите за вршење ремонт и поправки пора-
ди кои неминовно доаѓа до престанување на испора-
ката на електрична енергија, како и начинот и вре-
мето на известување на потрошувачите за тие преки-
нувања;

4. условите и начинот на ограничување, односно
уогласување на испораката на електрична енергија
на потрошувачите во случај на општ недостиг или
влошување на квалитетот на електричната енергија,
како и рокот во кој потрошувачите мораат да се
известат за тоа;

5. условите и начинот за запирање на испорака-
та на електрична енергија;

6. начинот на плаќање на електричната енерги-
ја, попустите и бенефициите;

7. висината на пеналите што треба да им се пла-
ќаат на купувачите односно потрошувачите во слу-
чај на прекинување, ограничување на испораката или
испорачување на некавалитетна електрична енергија,
односно што ќе се бараат ако купувачот односно
продавачот не ќе ги изврши обврските;

8. мерни уреди и мерења на електричната енер-
гија;

9. начин на пресметка на електричната енергија
која се користи покрај мерни уреди;

10. случаи и услови за испорака на електрична
енергија врз основа на договор по пристапување и

11. други прашања во врска со испораката на
електричната енергија.

Член 2

Испораката на електрична енергија од страна на
испорачувачите на електрична енергија на корисни-
ците на електрична енергија (во натамошниот текст:
потрошувачи на електрична енергија) ќе се врши
врз основа на договор за испорака склучен во пис-
мена форма или врз основа на договор по приста-
пување.

(*) Одлуката за давање согласност на општите услови
за испорака на електрична енергија е објавена во
„Службен весник на СРМ“ бр. 37 од 10 декември 1984 год.

Член 3

Испорачувачи на електрична енергија се органи-
зациите на здружениот труд во областа на електро-
стопанството, на чија мрежа се приклучени троши-
лата на потрошувачите.

Член 4

Потрошувачи на електрична енергија, во смисла
на овие општи услови, се општествено-правните ли-
ца, граѓаните и граѓанско-правните лица чии троши-
ла се приклучени на преносната и дистрибутивната
мрежа.

Нови потрошувачи на електрична енергија, во
смисла на овие општи услови, се оние корисници на
електрична енергија, чии трошила за првпат се при-
клучуваат на мрежата на испорачувачот.

Член 5

Препродавање на електрична енергија од еден
на друг потрошувач не е дозволено.

Член 6

Купувачи на електрична енергија, во смисла на
овие општи услови, се организациите на здружениот
труд во областа на електростопанството од другите
СР и САП.

Член 7

Место на испорака на електричната енергија е
местото на кое испорачувачот ја испорачува, а пот-
рошувачот односно купувачот ја презема електрич-
ната енергија.

Местото на испорака на електричната енергија
се наоѓа, по правило, на границата меѓу основните
средства на испорачувачот и потрошувачот односно
купувачот.

Место на мерење на електричната енергија е
местото на кое се мери електричната енергија што
потрошувачот ја презема од испорачувачот.

Местото на мерење се наоѓа, по правило, на мес-
тото на испораката на електричната енергија, ако
со договор не е одредено поинаку.

На едно место на испорака на електрична енер-
гија (трансформаторска станица, разводна постројка,
разводно орманче во станбена зграда и сл.) можат
да бидат повеќе места на мерење.

Член 8

Ако мерењето се врши на понизок или на повисок
ред на напон од напонот на местото на испораката,
измерената електрична енергија се зголемува однос-
но се смалува за загубите на преносот и трансфор-
мацијата, а пресметувањето се врши по тарифните
ставови кои важат за напонот на местото на испо-
раката.

Испораката на електрична енергија на потро-
шувачи преку постројки на друг потрошувач на
електрична енергија е можна под услови утврдени со
посебен договор.

Ако еден потрошувач преземе електрична енер-
гија на повеќе места на испорака од различни на-
понски редови (трансформатор и сл.), испорачаната
електрична енергија се пресметува одвоено за секој
напонски ред.

II. УСЛОВИ ЗА ПРИКЛУЧУВАЊЕ НОВИ И ЗГОЛЕ- МУВАЊЕ НА ПРИКЛУЧНАТА МОЌНОСТ НА ТРО- ШИЛАТА НА ПОСТОЈНИТЕ ПОТРОШУВАЧИ

1. Електроенергетска согласност

Член 9

За приклучување на електроенергетски постројки
и инсталации на нови потрошувачи на електроенер-
гетски постројки на испорачувачот, како и за зголе-
мување на од порано одобрената и користена моќ-
ност и потрошувачка на електрична енергија, потро-
шувачите се должни од испорачувачот да добијат
електроенергетска согласност.

Член 10

Барането за добивање електроенергетска согласност мора да содржи: локација на објектот, време на приклучување, намена на потрошувачката на електрична енергија, едновременно врвно оптоварување, инсталирана моќност на најголемото електрично трошило, факторот на моќност (кос фи), режимот на користење на моќноста и енергијата по месеци и годишната потрошувачка на електрична енергија.

Член 11

Испорачувачот е должен да издаде електроенергетска согласност во рок од 30 дена за потрошувачи на низок напон и во рок од 60 дена за потрошувачи на висок напон, сметано од денот на приемот на барането.

Издадената електроенергетска согласност важи две години сметано од денот на издавањето, доколку со согласност не е договорен друг рок.

По истекот на рокот од став 2 на овој член, електроенергетската согласност може да се обнови.

Член 12

Решението за електроенергетската согласност ги содржи енергетските, техничките и економските услови за приклучување, а посебно:

1. место и напон на приклучокот и времето на приклучување;
2. место на испорака и место на мерење;
3. одобрена моќност и енергија;
4. енергетски обврски на испорачувачот во врска со снабдувањето на потрошувачот, обврски на потрошувачот во врска со режимот на користење на електричната енергија и факторот на моќност;
5. начин на изведување на приклучокот, трансформаторската станица, мерните, заштитните, управувачките и другите уреди;
6. минимални технички податоци и подлоги за објектот кои му се доставуваат на инвеститорот;
7. список на технички прописи и стандарди кои мораат да бидат почитувани при изградбата на објектите;
8. рок за склучување писмен договор за испорака на електрична енергија.

Член 13

Решението за електроенергетската согласност ја содржи и висината на надоместокот на трошоците што му се предизвикуваат на испорачувачот на електрична енергија со приклучување на трошилата на новите потрошувачи, односно со зголемување на приклучната моќност на постојните потрошувачи, а во согласност со Законот и самоуправните акти на Собранието на Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија што ја регулираат оваа материја.

Член 14

Испорачувачот ќе ја издаде бараната електроенергетска согласност ако тоа го дозволуваат неговите енергетски, технички и економски можности, ако предвиденото зголемување на потрошувачката на електрична енергија е во согласност со програмите за развој и со плановите за изградба на електроенергетски објекти и постројки на испорачувачот и ако со тоа зголемување на потрошувачката на електрична енергија битно не се влошува квалитетот и квантитетот на електричната енергија на постојните потрошувачи.

Ако не постојат условите од претходниот став на овој член испорачувачот и потрошувачот со посебен договор ги утврдуваат посебните услови за давање на електроенергетска согласност.

Член 15

Подносителот на барането кој не е задоволен од решението со кое му е одлучено по барането за издавање на електроенергетска согласност може да изјави жалба.

Жалбата се поднесува во рок од 15 дена сметано од денот на приемот на решението преку првостепенниот орган до надлежниот орган на испорачувачот.

Член 16

Ако програмите за развој и плановите за изградба на електроенергетските објекти и постројки на испорачувачот не се остварат од причини што не биле зависни од испорачувачот, а издадената електроенергетска согласност е базирана на нивната реализација, испорачувачот за преземените обврски со електроенергетската согласност ќе одреди нови рокови во согласност со остварувањето на програмата за развој.

Оценката за причините за задоцнувањето во изградбата на електроенергетските објекти кои не зависат од испорачувачот ќе ја даде Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија.

Член 17

Електроенергетската согласност за зголемување на ангажираната приклучна моќност или енергија во однос на порано договорената не е должен да бара:

1. директен потрошувач на електрична енергија, ако зголемувањето на ангажираната моќност или енергија е помала од 5%;
2. сите останати потрошувачи (освен потрошувачите од категоријата домаќинства) на електрична енергија, ако зголемувањето на ангажираната моќност или енергија е помала од 10%.

2. Приклучување по пристапување

Член 18

Потрошувачите на низок напон, категоријата домаќинства, се приклучуваат на дистрибутивната мрежа на испорачувачот на електрична енергија по постапка на пристапување.

Потрошувачот е должен електроенергетската согласност за приклучување преку пристапување да ја обезбеди пред започнување на изградбата на станот односно станбената зграда.

Испорачувачот на електрична енергија и потрошувачот по постапка на пристапување склучуваат писмен договор со кој се утврдуваат: времето, начинот и условите на приклучувањето.

Испорачувачот е должен да го прифати приклучувањето на потрошувачот по пристапување во границите на своите технички, енергетски и економски можности.

Член 19

Потрошувачите на низок напон, категоријата домаќинства, не се должни да бараат согласност за зголемување на приклучната моќност на трошилата.

III. ПРИКЛУЧОЦИ, ИНСТАЛАЦИИ НА ПОТРОШУВАЧОТ И ПРИКЛУЧУВАЊЕ

Член 20

Електроенергетските објекти и инсталации на потрошувачите се приклучуваат на електроенергетските објекти на испорачувачот преку приклучок.

Како електроенергетски објекти и инсталации на потрошувачот се сметаат: водовите, трансформаторите, инсталациите, заштитните уреди и трошилата кои се наоѓаат зад местото на испораката на електричната енергија.

Член 21

Електроенергетските објекти и инсталации на потрошувачите мораат да бидат проектирани, изградени и одржувани според постојните технички прописи, така што да не предизвикуваат пречки при испораката, користењето на електричната енергија и ракувањето со тие објекти.

Член 22

Трошилата кои можат да предизвикаат струјни удари, напонски варирања (по висина и по форма) или високофреквентни пречки мораат да бидат опремени со уреди кои штетните влијанија ќе ги намалат до технички дозволените граници.

Член 23

Приклучувањето на електроенергетските објекти на потрошувачите и нивното исклучување го врши

испорачувачот под услови и на начин кои се одредени со овие општи услови и со други важечки прописи.

Член 24

При приклучувањето на електроенергетските објекти на потрошувачите за кои не се издава одобрение за употреба, потрошувачот е должен на испорачувачот да му достави потврда дека работите се изведени од овластен изведувач и дека тие објекти се изведени и се во сообразност со техничките прописи и југословенски стандарди и техничките услови на испорачувачот.

Член 25

Под приклучок се смета оплет на електрични водови и уреди од низок напон, со кој електроенергетскиот објект на потрошувачот се поврзува со електроенергетските објекти на испорачувачот.

Член 26

Нисконапонскиот надземен надворешен приклучок го опфаќа водот од електроенергетскиот објект на испорачувачот до изолаторите на покривните носачи, на сидниот носач, конзоли или друг објект, вклучувајќи ги и самите изолатори.

Напонскиот надземен надворешен приклучок со самоносив кабел опфаќа самоносив вод од електроенергетскиот објект на испорачувачот до држачот на самоносивиот вод на објектот (зградата) на потрошувачот, вклучувајќи ги држачите.

Нисконапонскиот кабловски надворешен приклучок го опфаќа кабловскиот вод од електроенергетскиот објект на испорачувачот до кабловската глава (завршница, приклучни кутии) на објектите на потрошувачот, вклучувајќи ја и кабловската глава (завршница, приклучни кутии).

Во надворешен приклучок од став 1 до 3 од овој член спаѓаат евентуално осигурувачите на отцепите, одводници на пренапон и приклучоци за заземјување.

Член 27

Високонапонскиот надземен надворешен приклучок го опфаќа надземиот вод од електроенергетскиот објект на испорачувачот до затегнувачките изолатори на објектот на потрошувачот, вклучувајќи ги и изолаторите.

Високонапонскиот кабловски надворешен приклучок го опфаќа кабловскиот вод од електроенергетскиот објект на испорачувачот до кабловската глава во објектот на потрошувачот, вклучувајќи ја кабловската глава.

Член 28

Ако покривните носачи, сидните носачи или конзолите на објектот на потрошувачот се користат за потребите на испорачувачот, тогаш тие се составен дел на мрежата на испорачувачот.

Составен дел на мрежата, во смисла на став 1 од овој член, е и кабловското развезно опманче, како и кабловското опманче „влез-излез“ сместено на објектот на потрошувачот.

Член 29

Нисконапонскиот внатрешен приклучок го сочинуваат електричните водови и луги уреди од надворешниот приклучок, вклучувајќи ги и мерните уреди.

Член 30

Високонапонскиот внатрешен приклучок го сочинуваат водовите и уредите од надворешниот приклучок до мерните уреди.

Член 31

Еден објект (зграда, фабрика, погон) има по правито само еден надворешен приклучок.

Ако еден објект има повеќе надворешни приклучоци од една трансформаторска станица на испорачувачот, овие приклучоци се сметаат како едно место на испорака и мерење.

Ако објектот има повеќе надворешни приклучоци кои се приклучени на повеќе трансформатор-

ски станици на испорачувачот, секој приклучок се смета за посебно место на испорака и мерење.

Член 32

За одржување на нисконапонскиот надворешен приклучок во технички исправна состојба се грижи испорачувачот, а трошоците ги сноси потрошувачот, односно сопственикот на средствата.

За одржување на високонапонскиот надворешен приклучок во технички исправна состојба се грижи потрошувачот, ако со испорачувачот не се договори поинаку.

Испорачувачот и потрошувачот се должни меѓусебно да се известуваат за дефектите што ќе ги забележат на електроенергетските објекти, а кои можат да влијаат врз нормалниот погон на електроенергетските постројки на испорачувачот или на потрошувачот.

Член 33

Потрошувачот е должен да им овозможи на овластените работници од испорачувачот кои ќе покажат овластување, пристап до мерните уреди, односно до инсталациите, потрошните места и приклучокот.

Ако испорачувачот утврди дека инсталацијата на потрошувачот е неисправна поради што би можело да настанат оштетувања на чииј и да било имот и здравје на луѓето, ќе го извести за наодот и ќе му даде примерен рок за отстранување на утврдените неисправности, а во случај на непосредна опасност за животот веднаш се врши исклучување, без претходно предупредување од испорачувачот.

Ако потрошувачот во поставениот рок не ги доведе своите инсталации во исправна состојба, испорачувачот ќе му ја прекине испораката на електрична енергија.

Член 34

Замена на главните осигурувачи, промената и доверувањето на релеите кои се наоѓаат пред главните уреди, како и промена на мерните уреди на местата на мерењето, може да изведува само испорачувачот.

Работите од претходниот став испорачувачот ги изведува кога техничката состојба на инсталацијата го бара тоа или по барање на потрошувачот, а потрошувачот може да присуствува на нивното изведување.

Член 35

Долните поклопи на броилата мораат да бидат пломбирани со плomba од испорачувачот, а по барање од потрошувачот на висок напон и со негова плomba.

IV. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИТЕ ПОСТРОЈКИ

Член 36

Техничката заштита на електроенергетските постројки на испорачувачот и заштитата на електроенергетските постројки на потрошувачот мораат да бидат меѓусебно технички усогласени.

Техничката заштита на електроенергетските постројки од став 1 на овој член се врши според одредбите на соодветните технички прописи и југословенски стандарди.

Член 37

По барање од потрошувачот, испорачувачот е должен да даде податоци за силата на очекуваната струја од земјостојот и моќноста на куса врска на приклучните потрошувачи.

Испорачувачот е должен да ги извести потрошувачите за промена на силата на струјата од земјостојот и моќноста на кусата врска на неговата постројка.

Член 38

Испорачувачот на електричната енергија одредува вид, место на поставување, временско и струјно степенување на заштитата на приклучокот на потрошувачот според одредбите од соодветните технички прописи и југословенски стандарди.

Испорачувачот може на потрошувачот да му дава упатства за примена на видот и степенувањето

на заштитата, како и за местото на поставувањето на оваа заштита на постројките на потрошувачот.

Измена на видот на заштитата и нејзиното степеновање на приклучокот на потрошувачот се врши според упатствата и со согласност на испорачувачот.

По барање од потрошувачот, испорачувачот е должен да даде известување за изборот на видот на заштитата.

Член 39

Испорачувачот може, по потреба, да постави кај потрошувачот потфреквентни релеи и да ги прилагоди според потребата на електричната мрежа.

Испорачувачот и потрошувачот со договор ги регулираат распоредот и местата на поставување на потфреквентните релеи.

Член 40

При поставување уреди кои овозможуваат повторно брзо вклучување на електроенергетските уреди и постројки, испорачувачот и потрошувачот на висок напон спогодбено ќе ги изберат и ќе ги прилагодат уредите за повторно брзо вклучување.

Член 41

Испорачувачот и потрошувачот спогодбено го усогласуваат видот на пренапонската заштита на нивните постројки, а посебно во поглед на координатите на изолацијата.

Член 42

Потрошувачот може од испорачувачот да бара, а испорачувачот е должен да му ги достави сите потребни податоци за избор на заштитни мерки од претвисок напон на допир и чекор.

Член 43

За потрошувачи кои се снабдуваат со електрична енергија на напон 0,4 кВ, заштитните мерки од претвисок напон ги пропишува и ги условува испорачувачот.

Член 44

Пломбата со заштитен знак на местото на предавањето на електричната енергија може да ја симне само овластен работник за оваа работа на испорачувачот.

Ако на мерниот уред се наоѓа плomba на испорачувачот, симнувањето на пломбата се врши во присуство на испорачувачот и потрошувачот.

V. ДОГОВОР ЗА ИСПОРАКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 45

Испорачувачот испорачува електрична енергија врз основа на склучен договор за испорака на електрична енергија и во согласност со овие општи услови.

Член 46

Договорот за испорака на електрична енергија се заклучува во писмена форма меѓу испорачувачите на електрична енергија и потрошувачите кои се приклучени на мрежата на висок напон и потрошувачите кои бараат посебни услови, како и во случаите кога тоа го бара потрошувачот или испорачувачот.

На потрошувачите од категоријата домаќинства и другите потрошувачи на низок напон, електрична енергија им се испорачува врз основа на договор по пристапување.

Член 47

Договорот за испорака на електрична енергија особено содржи:

1. енергетски големина (моќности и енергија по месечна динамика и тарифа);
2. квалитет на електричната енергија;
3. начин и рокови на испорака;
4. тарифни ставови односно цена;
5. трошоци поради посебни услови на испорака;
6. место на испорака и мерење;
7. начин на пресметка и плаќање;
8. времетраење на договорот и должина на отказниот рок;
9. одредби во кои случаи (виша сила, исклучителни околности) и под кои услови и за кои уреди и постројки може да се ограничи испораката на договорената моќност на енергија;

10. висина на пеналите во случаи на неоправдано прекинување, ограничување или испорачување на некавалитетна електрична енергија односно непреземање од потрошувачот на договорените количини на електрична енергија;

11. одредби во кои случаи може да се промени договорениот квалитет на електрична енергија;

12. случаи на ослободување од плаќање на пенали (виша сила и други околности кои не зависат од испорачувачот и потрошувачот).

Член 48

За склучување договор по пристапување потребно е потрошувачот да поднесе писмено барање до испорачувачот.

Се смета дека договорот по пристапување е склучен кога, врз основа на поднесеното писмено барање на потрошувачот, испорачувачот ќе ја приклучи инсталацијата на својата мрежа.

Член 49

Со склучување на договорот по пристапување, потрошувачот ги прифаќа во сè овие општи услови, тарифниот систем и тарифните ставови за испорака на електрична енергија на испорачувачот.

Член 50

Договорот од член 47 од овие општи услови мора да се склучи најдоцна до 15 ноември во тековната за идната година.

Член 51

Ако нов договор за испорака на електрична енергија не се склучи во рокот од член 50 на овие општи услови, испорачувачот, по барање од потрошувачот, ќе продолжи да му испорачува електрична енергија според условите од претходниот договор.

Доколку не се склучи нов договор за испорака на електрична енергија, спорните прашања ќе се решаваат преку арбитража во Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија и тоа до крајот на тековната година.

Во случај на промена на тарифните ставови за испорака на електрична енергија, договорените одредби за цената на електричната енергија се менуваат и усогласуваат со настанатите промени.

Член 52

Потрошувач кој има склучен писмен договор за испорака на електрична енергија, може да го откаже договорот поради преселување, запирање на работата или од други причини, со отказан рок од 30 дена, ако со договорот не е одреден друг рок.

Отказ на договорот од став 1 на овој член се дава во писмена форма. Последниците што ќе настапат поради едностраното откажување на договорот ќе ги сноси потрошувачот.

Член 53

Потрошувачи на кои им се испорачува електрична енергија врз основа на договор по пристапување, можат да го откажат договорот во секој работен ден во работно време, и тоа во писмена форма, со отказан рок од 8 дена.

Испорачувачот е должен врз основа на одјавата на потрошувачката кај потрошувачот да го прочита броилото и да достави конечна сметка за потрошената енергија.

Ако потрошувачот не го откаже договорот во согласност со став 1 на овој член, или не овозможил очитување на броилото на денот на иселувањето, потрошувачот е должен да ја плати сета потрошена енергија до очитувањето на броилото и по откажувањето на потрошувачката.

Потрошувачот кој се доселува на место на кое претходно преземал електрична енергија врз основа на договор по пристапување некој друг потрошувач, а навреме не го пријавил денот на своето вселување, должен е да ја плати сета енергија потрошена по последното очитување на потрошената енергија.

VI. ИСПОРАКА, ОГРАНИЧУВАЊЕ И ПРЕКИНУВАЊЕ НА ИСПОРАКАТА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

1. Испорака на електрична енергија

Член 54

Испорачувачот ќе му овозможи на потрошувачот трајно и континуирано снабдување со електрична енергија, ако со овие општи услови или со договорот не е поинаку одредено.

Член 55

Испорачувачот ќе му испорача на потрошувачот електрична енергија со називен напон и фреквенција.

Дозволено отстапување од називниот напон при нормални енергетски услови на местото на предавањето може да биде:

1. на напон 110 кВ $\pm 10\%$;
2. на страната на понискиот напон во трансформаторските станици 110/35; 110/20 и 110/10 кВ $\pm 5\%$;
3. на мрежа 35,20 и 10 кВ $\pm 5\%$;
4. на мрежа, 0,4 кВ:
 - а) $\pm 5\%$ за градски мрежи и
 - б) $\pm 5\%$ — 10% за вонградски мрежи.

Исклучително, ако поради дефект на електроенергетските објекти на испорачувачот предизвикан од виша сила, со никакви мерки не е возможно да се воспостави напонска состојба од став 2 на овој член, дозволени се и поголеми отстапувања, а во тој случај испорачувачот е должен во што е можно покус рок да го отстрани дефектот и повторно да ја воспостави нормалната напонска состојба.

Член 56

Називната фреквенција на мрежата на испорачувачот е 50 ХЗ (херца).

Дозволено отстапување од став 1 на овој член е:

1. $\pm 0,1$ ХЗ (херца), ако фреквенцијата се регулира автоматски и
2. $\pm 0,2$ ХЗ (херца), ако фреквенцијата се регулира рачно.

Исклучително, во случаи на виша сила називната фреквенција може да се намали најмногу до 49,5 ХЗ (херца). Во овој случај фреквенцијата мора да се регулира на називната вредност по отстранувањето на последиците од вишата сила.

Член 57

На потрачјата кои заостанале во развојот на електроенергетските објекти, поради што доаѓа до ненормални енергетски состојби, испорачувачот може и со поголемо отстапување да испорачува електрична енергија од наведената толеранција во членот 55.

Член 58

Испорачувачот му гарантира на потрошувачот сигурност во снабдувањето со електрична енергија, во зависност од начинот на приклучувањето, освен во случај на дефекти, виша сила, ревизија, ремонт, реконструктивни и приклучување на нови потрошувачи.

Во случаите на ревизија, ремонт и реконструкција потрошувачите се известуваат благовремено со планот за овие дејства, а приклучувањето на нов потрошувач ќе се врати во време кое најмногу им одговара на постојните потрошувачи.

Испорачувачот е должен работите на отстранување на дефектите — последиците на виша сила, ревизија, ремонт и приклучување на нови потрошувачи да ги изврши во што покус временски рок.

Член 59

Потрошувачот може да бара обезбедување поголем степен на сигурност во снабдувањето со електрична енергија преку обезбедување напојување од повеќе места на испорака.

Условите и начинот на обезбедувањето поголем степен на сигурност во испораката на електричната енергија се уредуваат со посебен договор.

2. Ограничување на испораката на електрична енергија

Член 60

Ограничување односно прекин на испораката на електрична енергија може да настани поради:

1. виша сила;
2. други околности кои не зависат од испорачувачот;
3. општ недостиг на електрична енергија.

Член 61

Испорачувачот и потрошувачот се ослободуваат од преземените обврски во поглед на испораката, односно преземањето на електричната енергија за времетраењето на вишата сила и другите околности, како и за време на ограничувањето на потрошувачката во случај на општ недостиг на електрична енергија.

Член 62

Под виша сила, во смисла на овие општи услови, се подразбираат непредвидливи природни настани кои имаат карактер на елементарни непогоди (поплави, земјотреси, лизгање на терени, пожари, атмосферски празнења, орански ветрови, последици, прекумерни наслагы мраз на спроводниците и на столбовите и др.), како и дефекти на уредите и постројките до кои не е дојдено по вина на испорачувачот односно потрошувачот.

Под други околности се подразбираат: работи на одржување, ревизија, ремонт и проширување на електроенергетските постројки, како и работи во врска со приклучување на нови потрошувачи на електрична енергија кои се претходно планирани и најавени.

Член 63

Исклучително, испорачувачот може без претходно најавување привремено да ја ограничи или да ја прекине испораката на електрична енергија на потрошувачите ако тоа го бараат погонските услови, прекини во мрежата на испорачувачот, дефекти на трансформаторските, разводните и производните постројки, распаѓање на електроенергетскиот систем, преоптоварување на постројките и др.

Член 64

Неиспорачаните односно непреземените количества електрична енергија поради виша сила и други околности не мораат дополнително да се испорачуваат односно преземаат, освен ако со договорот за испорака на електрична енергија не е поинаку утврдено.

Член 65

Испорачувачот и потрошувачот на висок напон се должни да водат погонска документација во согласност со постојните прописи од кои ќе можат да се утврдат случаите на прекинување или ограничување на електрична енергија од член 62 и 63 на овие општи услови.

Член 66

Испорачувачот не може да ја прекине испораката на електрична енергија на потрошувачот ако тој се придржува кон одредбите на овие општи услови и кон договорот за испорака на електрична енергија.

3. Прекинување на испораката на електрична енергија

Член 67

На потрошувачот може да му се прекине испораката на електрична енергија особено:

1. ако троши електрична енергија без електроенергетска согласност или спротивно на дадената согласност односно спротивно на договорот за испорака на електрична енергија;

2. ако неговите постројки, уреди и инсталации не ги исполнуваат техничките и другите пропишани норми;

3. ако на предупредување од испорачувачот не го сведе врвното оптоварување на договорената висина;

4. ако им пречи или им оневозможи на овластените лица приод до мерните уреди, односно до приклучокот, инсталациите и трошилата;

5. ако троши електрична енергија без мерни уреди, покрај нив ги оневозможи мерните уреди за исправна работа, изврши самоволно преместување на мерните уреди, приклучокот и заштитните уреди;

6. ако оневозможи правилно регистрирање на потрошената електрична енергија;

7. ако со своите уреди и инсталации ѝ пречи на нормалната испорака на електрична енергија на другите потрошувачи;

8. ако сам или преку друго лице приклучи трошила на мрежата на испорачувачот;

9. ако во случај на ограничување на потрошувачката на електрична енергија не ги спроведува пропишаните мерки;

10. ако не ја плати сметката од последниот месец за потрошената електрична енергија;

11. ако оневозможува давање нови приклучоци на испорачувачот и

12. ако не се придржува кон одредбите од овие општи услови.

Во случаите од став 1 точка 2 и 4 од овој член испорачувачот претходно ќе го предупреди потрошувачот за недостатоците односно неправилностите поради кои ќе ја прекине испораката на електрична енергија и ќе одреди примерен рок за отстранување на недостатоците односно неправилностите, а за другите случаи без претходно предупредување.

Прекинувањето на испораката на електрична енергија, по претходното предупредување и одредениот рок, на потрошувачите со договор за испорака на електрична енергија, испорачувачот ќе го изврши врз основа на писмено решение кое е должен да им го врати на потрошувачите, а на потрошувачите по пристапување без решение.

Член 68

Како неовластена потрошувачка на електрична енергија се смета:

1. користење електрична енергија, со самоволно приклучување на трошилата на мрежата на испорачувачот пред склучување на договорот за испорака на електрична енергија;

2. користење електрична енергија без мерен уред, покрај постојните мерни уреди или преку мерните уреди кои не се претходно примени, евидентирани и пломбирани од страна на испорачувачот;

3. оневозможување правилно регистрирање на пресметковните големини и

4. давање на испорачувачот неточни податоци кои влијаат врз применување на тарифата и пресметката на потрошувачката на електрична енергија.

Член 69

Количеството на неовластено потрошената електрична енергија испорачувачот ќе го утврди врз основа на инсталираната моќност на трошилата во кВт и времето на користење на тие трошила во часови и тоа:

1. Во домаќинства ако:

а) правосмукалки, фен апарати за коса, миксери, мелници за кафе, машини за лапчет биле неовластено приклучени еден час дневно;

б) лонци за готвење, пегли, машини за перење алишта, хидрофори биле неовластено приклучени два часа дневно;

в) електрични шпорети, бојлери, радиоапарати, разни мотори, апарати за заварување и разни трошила, телевизори биле неовластено приклучени по 6 часа дневно;

г) термоаккумуляциони печки, грејалки, калорифери и фрижидери (од 15. X до 15. IV) биле неовластено приклучени по 12 часа дневно;

д) другите трошила кои не се наведени, а служат за потребите во домаќинството, ќе се класифицираат според својата намена во една од наведените групи.

2. Количеството на неовластено потрошената електрична енергија кај потрошувачите од низок и висок напон, испорачувачот ќе го утврди со процена, при што ќе ја земе предвид силата на трошлото, времето и начинот на користење.

Количеството на неовластено потрошената електрична енергија на трошилата во домаќинствата кои се употребуваат заради стопанисување, испорачувачот ќе го утврди како кај трошилата од претходниот став на овој член.

Освен пресметаните количества кои се неовластено потрошени испорачувачот има право да ги пресмета и сите посебни трошоци што се предизвикани со утврдување, пресметување и наплата на неовластената потрошувачка и повторно приклучување на потрошувачот.

При неовластеното користење на силата испорачувачот основниот придонес за пресметковна сила ќе го пресмета во двоен износ.

Ако не може точно да се утврди почетокот на неовластената потрошувачка, ќе се зема дека неовластената потрошувачка на електрична енергија траела од денот на последниот преглед на броилото па сè до истекот на последниот ден на рокот за застапување на побарувањето.

Член 70

Ако потрошувачот на кој му се испорачува електрична енергија врз основа на договор за испорака на електрична енергија не ја плати сметката за испорачаната електрична енергија во утврдените рокови со договорот, испораката на електрична енергија може да му се прекине ако сметката не ја плати ни во рок од 8 дена од денот на доставувањето на писмената опомена.

Ако потрошувачот на кој му се испорачува електрична енергија врз основа на договор по пристапување не ја плати сметката во рокот кој го одредил испорачувачот, испораката на електрична енергија може да му се прекине ако сметката не ја плати во рок од 8 дена од денот на доставување на писмената опомена.

Ако испораката на електрична енергија се плаќа во месечни или во повеќе месечни аконтажи, а потрошувачот во рок од 8 дена од денот на стасаноста на аконтажијата за исплата не вложи поитогово на нејзината висина, испораката на електрична енергија на потрошувачот може да му се прекине ако потрошувачот не ја плати аконтажијата во рок од 8 дена од денот на доставувањето на писмената опомена.

Исклучок од одредбите на ставот 1 и 2 од овој член се прави ако испораката на електрична енергија не може да се прекине за објекти, постројки и упели чии прекин на работата може да доведе до непосредна опасност за животот и здравјето на луѓето, а кои ќе ги утврди општинската самоуправа на интересна заедница за дистрибуција на електрична енергија.

4. Општ недостиг на електрична енергија

Член 71

Мерките за ограничување на испораката на електрична енергија, во случаи на општ недостиг на електрична енергија, се утврдуваат со одлука на Собранието на Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија.

VII. МЕРНИ УРЕДИ И МЕРЕЊЕ НА ИСПОРАЧАНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 72

Утврдување на пресметковните големини на електричната енергија се врши со мерни уреди, кои се состојат од:

1. напонски и струјни мерни трансформатори,
2. броила за активна и реактивна електрична енергија,
3. спојни водови (мерни и помошни),
4. помошни уреди:

а) вклопни часовници,

- б) МТК приемници,
- в) сумарни броила,
- г) регистратори и показувачи на сила,
- д) ограничувач на оптоварувањето — лимитатор,
- е) делител на тарифи и
- ж) други помошни направи.

Мерните уреди под 1, 2 и 4-а, 4-б и 4-в од став 1 на овој член мораат да бидат пломбирани од страна на испорачувачот, а и од страна на потрошувачот доколку тој тоа го сака.

Испорачувачот има право да ја провери исправноста на мерните уреди и пред нивното вградување.

Изборот на мерните уреди зависи од техничките и конзумните карактеристики на потрошувачот.

Член 73

Испорачувачот на електрична енергија ги одредува видот, типот, класата на точноста, потребниот број мерни уреди за пресметување, како и местото и начинот за нивно сместување, во согласност со техничките услови за пресметковното мерно место кои ги донесува испорачувачот.

Со договор меѓу испорачувачот и потрошувачот може да се предвиди напоредно мерење на електричната енергија и на силата, со цел да се испитаат современите мерни уреди (електронски броила, регистратори на сила со магнетска трака итн.).

Член 74

Класата на точноста на мерните трансформатори за мерење на количеството електрична енергија до 50 милиони кВт годишно на една мерна група мора да биде 0,5, а за мерење на електрична енергија над ова количество мора да биде 0,2 или класа 0,2 или класа 0,5, ако испорачувачот и потрошувачот така се договорат.

Ако на местото на мерењето за време од 200 часови месечно оптоварување е помало од 10% од називната примарна струја на струјниот мерен трансформатор, тогаш треба да се применат мерни струјни трансформатори со проширен мерен опсег.

Мерните струјни трансформатори за висок напон треба да бидат со проширен опсег односно преспоини.

Член 75

Класата на точноста на вградените електрични броила мора да биде:

1. за активна енергија на низок напон, каде што потрошувачката се регистрира со мерни уреди во директна врска, класа 2,0;

2. за активна енергија на низок напон, каде што потрошувачката се регистрира со мерни уреди во полундиректна врска (преку струјни мерни трансформатори):

а) за броила со вграден показувач на врно оптоварување, класа 1,0;

б) за други броила, класа 2,0;

3. за активна енергија на висок напон, каде што потрошувачката се регистрира со мерни уреди во индиректна врска (преку струјни и напонски трансформатори):

а) за потрошувачка од 25.000 МВтч/год., класа 1,0 и

б) за потрошувачка преку 25.000 МВтч/год., класа 0,5 или подобро;

4. за реактивна енергија, без оглед на кој напон и каква врска на мерење е изведена, класа 3,0.

Член 76

Ако мерењето на врното оптоварување на потрошувачот се врши на повеќе мерни места од ист напонски ред, врното вкупно оптоварување се добива со собирање на врните оптоварувања на сите мерни места.

По барање од потрошувачот испорачувачот ќе му го утврдува вкупното врно оптоварување со собирање на истовремените оптоварувања ако постои можност за нивно објективно утврдување, а под услов објектите на потрошувачот да се наоѓаат на иста градежна локација и се од ист напонски ред.

По исклучок од претходниот став, вкупно врно оптоварување кај електровлечата се утврдува со собирање на истовремените оптоварувања.

Член 77

Ако потрошувачот бара промена на постојниот мерен уред со уред кој овозможува користење поголема сила или поради поповолно користење на одредбите од тарифата, трошоците за набавката на тој уред и неговата промена ја сноси потрошувачот.

Член 78

Испорачувачот се грижи за одржување на мерните уреди. Трошоците за редовно одржување, замена и баждање на уредите ги сноси корисникот односно сопственикот на тие мерни уреди, а тие ќе се регулираат со посебен акт.

Испорачувачот има право поради баждање на мерните уреди, кои се во право на користење односно сопственост на потрошувачот, нив да ги замени со други соодветни мерни уреди, со издавање потврда на потрошувачот за извршената замена на мерните уреди.

Член 79

Потрошувачот е одговорен за исчезнувањето и оштетувањето на мерните уреди кои се сместени во неговите простории, како и за сите последици што ќе произлезат од овие дејства.

Потрошувачот е должен да го извести испорачувачот за исчезнувањето, како и за сите пречки или оштетувања на деловите, за мерната група (член 74), пломби и осигурувачи, веднаш штом ќе го забележи исчезнувањето или оштетувањето, односно доколку смета дека такво нешто постои.

Испорачувачот е должен да го извести потрошувачот за сите пречки или оштетувања на мерните уреди вградени кај испорачувачот.

Член 80

Редовната контрола на пресметковните мерни уреди, по правило, се врши еднаш во текот на календарската година, и тоа на оние места каде што мерењето се врши преку мерни трансформатори.

Времето и начинот на контролата, претходно, испорачувачот и потрошувачот ќе го одредат договорно.

Испорачувачот и потрошувачот можат да побараат и вонредни контроли на мерните уреди кои мораат да се извршат најдоцна 10 дена до достасување на барањето. Трошоците за вонредната контрола паѓаат на товар на онаа страна која ја барала контролата, доколку со контролата се утврди дека мерните уреди се исправни.

Доколку се утврди грешка на мерниот уред, ќе се изврши исправка на пресметката на количеството на енергијата и силата од називниот износ на класата на точноста за утврдената грешка. Исправката на пресметката ќе се изврши за половина време од последната контрола, а најмногу за 6 месеци.

Доколку уредите при контролирањето покажат грешка, поголема од називната класа на точност, тие мораат да се заменат.

Контролирањето на уредите се врши во согласност со одредбите на член 74 од овие општи услови.

Доколку на потрошувачот му се пресметува прекумерно потрошена јалова енергија врз основа на периодични мерења на факторот на силата, потрошувачот во меѓувреме може да бара да се извршат и други контролни мерења. Доколку при овие контролни мерења се утврди дека факторот сила (кос фи) не се поправил, трошоците на овие мерења паѓаат на товар на потрошувачот.

Член 81

Ако се утврди дека пресметковната константа на уредот била погрешно утврдена, ќе се изврши дополнителна пресметка според исправната константа, од денот кога пресметката е извршена по погрешната константа.

Приговор на погрешно утврдената константа можат да поднесат двете договорни странки.

Исправка на пресметката се врши и во случаите кога е погрешно пресметаната вредност на одделните места на бројникот поради погрешен број на целите односно децималните места.

Член 82

Ако се утврди дека уредот извесно време не регистрирал енергија односно дека регистрирањето било нецелосно, спогодбено ќе се изврши проценка на нерегистрираната енергија.

Ако до спогодбата не дојде, како исправна проценка на енергијата и силата ќе се земат вредностите постигнати во исти часови на сличниот временски период кога регистрирањето било исправно.

Ако постојат контролни мерења, може договорно да се земат податоци од тие мерни уреди.

Член 83

Вклопните часовници за управување на тарифните бројници на пресметковните мерни места кои се опремени со комплет мерни гарнитури (броила со покажувачи на врвното оптоварување и броила за реактивна енергија) не смеат да отстапуваат повеќе од ± 5 мин. на месец.

Вклопни часовници за мерни места каде што двотарифните броила се во директен спој или полудиректен, без покажувачот на максимумот не смеат да отстапуваат повеќе од $\pm V 15$ и мин/месец.

Член 84

Регистратор на моќноста според кој се врши утврдување на вредноста на моќноста мора да дава податоци во форма на печатени броеви, печатени односно дупчени ознаки кои лесно можат да се дешифрираат визуелно или автоматски да се обработат.

За регистрирање на силата можат да се користат и другите современи средства (магнетски ленти и др.) доколку потрошувачот и испорачувачот се договорат.

Ако средствата за регистрирање податоци извесно време не регистрирале, за тој интервал на време ќе се изврши проценка на податоците. Проценката се врши на начин утврден во член 82 од овие општи услови.

Член 85

Потрошувачот и испорачувачот можат да се договорат пресметката на енергијата да се врши преку мерните уреди со кои се регистрира моќноста.

Една договорна странка нема право да врши какви било мерења или измена на пресметковниот мерен уред без претходно да ја извести другата договорна странка која има право да присуствува при ваквата измена.

За извршените измени се остава записник, кој го потпишуваат двете договорни странки.

VIII. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПРЕЗЕМЕНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 86

Испорачувачот ја пресметува преземената електрична енергија од страна на потрошувачот и ангажираното врвно оптоварување со читање на мерните уреди на потрошувачот, а според Тарифата за продажба на електрична енергија на испорачувачот.

Количеството на преземената електрична енергија и врвното оптоварување се утврдува и се пресметува за одреден поминат временски период, кој не може да биде покус од еден месец, ни подолг од една година.

Член 87

Мерните уреди ги читаат овластени лица на испорачувачот. Испорачувачот е должен за времето на читањето на мерните уреди да го извести потрошувачот со кој склучил писмен договор за испорака на електрична енергија.

Потрошувачот има право да присуствува на читањето и на прегледот на мерните уреди. Ако потрошувачот има забелешки во поглед на точноста на покажувањето или читањето на мерниот уред, може да вложи писмен приговор до испорачувачот во рок од 8 дена, сметано од денот на приемот на сметката.

Член 88

Потрошувачот кој смета дека однапред утврдениот износ на аконтацијата која испорачувачот ја утврдил врз основа на просечна месечна потрошувачка од последниот пресметковен период е поголема од стварната потрошувачка, може да бара смалување на висината на тој износ, со тоа што е потребно во тој случај писмено или непосредно да се обрати до најблиската организациона единица на испорачувачот.

Член 89

Потрошувачот кој смета дека однапред утврдениот износ на аконтацијата што ја утврдил испорачувачот врз основа на просечната месечна потрошувачка од последниот пресметковен период е помал од стварната потрошувачка, може да врши уплата до оној износ кој по негова оценка приближно одговара на стварно преземената електрична енергија.

Член 90

На потрошувачот на кој му е утврден износот на аконтацијата, има право читањето на своите мерни инструменти да го врши сам и врз основа на тоа да врши пресметка и плаќање на преземената енергија, со тоа што е должен на задната страна на уплатницата да наведе дека сам го вршел читањето и пресметувањето на електричната енергија.

Очитувањето на мерните уреди заради конечна пресметка на преземената електрична енергија на потрошувачот од претходниот став го врши испорачувачот за одреден пресметковен период, во присуство на потрошувачот, ако тоа овој го бара.

IX. НАЧИН НА ПЛАЌАЊЕ НА ПОТРОШЕНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 91

Потрошувачите на електрична енергија — корисници на општествени средства, на кои електричната енергија им се испорачува врз основа на договор за испорака на електрична енергија, ја плаќаат електричната енергија на начин како што е тоа утврдено со договорот, во согласност со овие општи услови.

Потрошувачите на електрична енергија, на кои електрична енергија им се испорачува врз основа на договор по пристапување, ја плаќаат електричната енергија на начин утврден со овие општи услови.

Член 92

Со оглед на тоа дека испораката односно преземањето на електрична енергија се врши меѓу испорачувачот и потрошувачот во договорени пресметковни периоди, обврската за плаќање на испорачаната односно потрошената електрична енергија меѓу испорачувачот и потрошувачот — корисник на општествени средства, настанува на крајот на пресметковниот период со денот на утврдувањето на пресметковните голедини на испорачаната електрична енергија, кој е истоветен со денот на извршување на пресметката.

Член 93

Испорачувачот е должен сметката за потрошената електрична енергија да му ја достави на потрошувачот во законскиот рок сметано од денот на настанување на обврската за плаќање, т.е. од денот на утврдување на пресметковните голедини.

Потрошувачот од став 1 на овој член е должен својата обврска за плаќање да ја изврши во рок од 15 дена од денот на настанување на обврската.

Ако потрошувачот својата обврска не ја изврши во целина или делумно во предвидениот рок од претходниот став, должен е на испорачувачот да му даде инструмент за осигурување на плаќањето предвиден со важечките прописи.

Член 94

Потрошувачот на електрична енергија на кого електричната енергија му се испорачува врз основа на договор по пристапување, должен е сметката за потрошената електрична енергија да ја плати веднаш по нејзиниот прием односно во рок од 8 дена.

од денот на известувањето, а ако плаќањето е по пат на аконтации потрошувачот е должен исплатата на аконтациите да ја изврши во роковите одредени за плаќање на тие аконтации.

Член 95

Потрошувачот може во рок од 8 дена од денот на доставувањето на сметката да поднесе до испорачувачот приговор на доставената сметка — аконтација.

Потрошувачот на електрична енергија по пристапување, приговорот во омисла на одредбите од овој член може да го поднесе и умено.

Испорачувачот е должен да се изјасни за приговорот на потрошувачот најдоцна во рок од 15 дена.

Приговорот на потрошувачот не го одлага плаќањето на сметката во оној ден кој не е оспоруван.

Ако се утврди дека испорачаната електрична енергија е неправилно пресметана, испорачувачот е должен да му го врати на потрошувачот прекумерно исплатениот износ веднаш по изјаснувањето или најдоцна во идната пресметка.

Член 96

Во случај на задоцнување на плаќање на сметката за потрошена електрична енергија од страна на потрошувачот — корисник на општествени средства, испорачувачот има право на затезна камата од денот на доставувањето на сметката во висина утврдена со Законот.

Во случај на задоцнување во плаќање на сметката за потрошена електрична енергија од страна на потрошувачот на електрична енергија по пристапување, испорачувачот има право на истата од денот на доставување на сметката во висина на каматата што банката ја признава на штедните влогови на граѓаните по видување.

Член 97

За неуредно исполнување на обврските во испораката на електрична енергија односно преземањето на електрична енергија по динамика утврдена со договорот за испорака на електрична енергија меѓу испорачувачот и потрошувачот — корисник на општествени средства се плаќаат пенали во висина до 5% од вредноста на испорачаната односно непрезмената електрична енергија.

Х. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 98

Овие општи услови влегуваат во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СР Македонија“.

Член 99

Измени и дополнување на Општите услови се вршат во постапка како за нивно донесување.

Член 100

Испорачувачот и потрошувачот на електрична енергија се должни своите меѓусебни односи по основ на испорака на електрична енергија да ги усогласуваат со одредбите од овие општи услови во рок од 6 месеци од денот кога тие влегле во сила.

Член 101

Толкување на одредбите од овие општи услови дава Собранието на Самоуправната интересна заедница за енергетика на Македонија.

Член 102

Со влегувањето во сила на овие општи услови престануваат да важат Општите услови за испорака на електрична енергија објавени во „Службен весник на СРМ“ бр. 10/84.

ОСИЗЕ бр. 299/XIV/1
4 октомври 1984 година
Скопје

Претседател,
дипл. инж. Пецаков Стојан, с. р.

Огласен дел

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОПШТИНСКИ СУД СКОПЈЕ I — СКОПЈЕ

Пред Општинскиот суд Скопје I — Скопје се води спор за физичка делба по предлог на Коцев Благој и Павлина против Младеновиќ Радомир, Душанка, Срѓан, Спирко и Дубравка и Христиќ Даница.

Со оглед на тоа дека Христиќ Даница, со последна адреса на ул. „Путника војводе“ бр. 29 во Врање, не може да се пронајде, а постојат сознанија дека истата е иселена во Белград, се моли истата да се јави во овој суд со точна адреса или да се јави лицето кое е нејзин полномошник во рок од 30 дена од објавувањето на огласот. Во спротивно ќе ѝ биде поставен привремен старател.

Од Општинскиот суд Скопје I — Скопје, В. П. С. бр. 122/84

ОПШТИНСКИ СУД ВО ТЕТОВО

Пред Општинскиот суд во Тетово се води вонпроцесна постапка за утврдување смртта на сега пок. Спасовски Трпе, порано од с. Цепчиште, по предлог на предлагачот Василевски Јован од Тетово.

Се повикува лицето Спасовски Василев Трпе од с. Цепчиште или секој друг што знае за неговиот живот во рок од 15 дена по објавувањето на овој оглас да јави на судот. Во спротивно, по истекот на овој рок, судот ќе ја утврди смртта и ќе го прогласи за умрен Спасовски Трпе, порано од с. Цепчиште.

Од Општинскиот суд во Тетово, Р. бр. 969/84.

Пред Општинскиот суд во Тетово се води спор за сопственост по основ на наследство по тужбата на тужителот Селман Селмани од с. Нераште против тужениот Идриз Селмани од с. Нераште, сега на привремена работа во странство, со непозната адреса.

Се повикува тужениот Идриз Селмани од с. Нераште да се јави во судот, да достави адреса или да одреди полномошник кој ќе го застапува по овој предмет во рок од 30 дена по објавувањето на огласот. По истекот на овој рок, ќе му се постави старател преку Центарот за социјални работи — Тетово кој ќе го застапува до правосилното окончување на постапката по овој предмет.

Од Општинскиот суд во Тетово, П. бр. 773/84.

ОПШТИНСКИ СУД ВО ГОСТИВАР

Пред Општинскиот суд во Гостивар е заведен спор за сопственост по тужбата на тужителот Реџепи Насуфов Раим од с. Чепраце, против тужените Реџепи Насуфов Абедин од Истанбул, со непозната адреса на живеење, и др.

Се повикува тужениот Реџепи Абедин во рок од 30 дена по објавувањето на овој оглас во „Службен весник на СРМ“ да се јави на судот или да ја соопшти својата адреса. Во спротивно, на тужениот да му се постави за привремен застапник адвокатот Митко Тозија, кој ќе го застапува во овој спор до окончувањето на истиот.

Од Општинскиот суд во Гостивар, П. бр. 496/83.

ОПШТИНСКИ СУД ВО НЕГОТИНО

Пред Општинскиот суд во Неготино се води вонпаричен предмет за прогласување на исчезнато лице за умрено и докажување на смртта на лицето Алим Кречев од с. Долни Дисан, Неготинско, по предлог на предлагачката Фејма Алимова од с. Бистрица, Неготинско.

Се повикува Алим Кречев од с. Долни Дисан, Неготинско, доколку е жив, да се јави пред Општин-

скиот суд во Неготино во рок од 15 дена по објавувањето на огласот во „Службен весник на СРМ“ или, пак, во судот во определениот рок да се јави секој кој истиот го познава.

Доколку порименувањето не се јави во судот ниту, пак, се јават други лица кои истиот го познавале, судот по исекот на рокот, ќе ја утврди смртта на Алим Кречев.

Од Општинскиот суд во Неготино, ВПС. Бр. 33/83.

Пред Општинскиот суд во Неготино се води спор за развод на брак од страна на тужителот Гогов Стојан, од с. Треник, Неготинско, против тужената Стојанова Магдалина, со моминско презиме Стојановиќ, од с. Лочевци, Горњи Милановац, а сега со непозната адреса на живеење. Вредност на спорот е 4.000,00 динари.

Се повикува тужената да се јави во судот во рок од 30 дена од денот на објавувањето на огласот или да достави сегашна адреса на живеење. Во спротивно, ќе ѝ биде определен привремен старател во смисла на член 84 од ЗПП, кој ќе ги застапува нејзините интереси.

Од Општинскиот суд во Неготино, П. бр. 52/84.

КОНКУРСИ

Врз основа на член 58 од Статутот на ИГМ — „Скопје“ — Скопје, ООЗТ ИГМ „Слога“ — Ресен, како и член 505 од ЗЗТ, Конкурсна комисија на Работничкиот совет

распишува КОНКУРС

за именување (реизбор) на индивидуален работоводен орган — директор на работната организација (покрај општите услови предвидени со Законот, кандидатите треба да ги исполнуваат и следните посебни услови:

- да има завршено високо или више образование од економска, правна, машинска и технолошка насока со 5 години работно искуство;
- да има морално-политички квалитети;
- да покажал организаторски способности;
- да ги познава проблемите на работењето во основната организација;
- да не се осудувани по член 511 од ЗЗТ.

Кон пријавите кандидатите се должни да ги достават потребните документи за докажување на горенаведените услови.

Пријавите со потребната документација се доставуваат во рок од 15 дена од денот на објавувањето на конкурсот до конкурсната комисија при ООЗТ ИГМ „Слога“ — Ресен.

Неблаговремени и некомпјутирани документи нема да се земаат предвид при разгледувањето. (441)

Врз основа на Статутот и Правилникот за работни односи на Монтажната инсталатерска задруга „МОНТАЖА“ — Скопје, Собирот на работните луѓе на задругата

распишува КОНКУРС

за избор на работоводен орган — директор на задругата

Покрај општите услови предвидени со Законот за работните односи, кандидатите треба да ги исполнуваат и следните услови:

- да имаат завршено средно електро-техничко училиште;
- шест години работно искуство во струката и на соодветни работни раководни места;
- да поседуваат морално-политички квалитети;
- да не се осудувани за кривични дела.

Пријавите со комплетна документација се доставуваат на адреса: Монтажно-инсталатерска задруга, „Монтажа“ — Скопје, ул. „Иво Рибар Лола“ број 54-а.

Конкурсот ќе биде отворен 15 дена од денот на објавувањето.

Непотполните и неблагоприятните пријави — молби нема да бидат земени предвид. (442)

СОДРЖИНА

Страна

484. Одлука за помилување на осудени лица	769
485. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за составот и за именување на претседател и членови на Комисијата за помилување на Претседателството на СР Македонија	769
486. Одлука за усогласување на порастот на приходите на општествено-политичките заедници и на самоуправните интересни заедници од општествените дејности со порастот на доходот по периодичните пресметки за периодот јануари-септември 1984 година	769
487. Решение за повторно назначување помошник на републичкиот секретар за народна одбрана	770
488. Решение за назначување потсекретар во Републичкиот комитет за сообраќај и врски	770
489. Решение за именување главен републички инспектор за сообраќај и врски	770
490. Решение за назначување помошник на претседателот на Републичкиот комитет за сообраќај и врски	771
491. Решение за назначување потсекретар во Републичкиот комитет за општостопански работи и пазар	771
492. Решение за назначување потсекретар во Републичкиот комитет за меѓународни односи	771
493. Решение за давање согласност за именување директор на Републичкиот завод за унапредување на домаќинството	771
494. Решение за назначување советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација	771
495. Решение за назначување советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација	771
496. Решение за назначување советник на претседателот на Републичкиот комитет за законодавство и организација	772
497. Одлука за усогласување на основницата за утврдување на личните приходи на функционерите и раководните работници што ги именува односно назначува и разрешува од должност Извршниот совет на Собранието на СР Македонија	772
498. Одлука за утврдување на висината на надоместокот за одвоен живот од семејството	772
499. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 105/84 од 26 септември 1984 година	772
500. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 47/84 од 3 октомври 1984 година	773
501. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 65/83 од 3 октомври 1984 година	773
502. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 179/84 од 24 октомври 1984 година	774

Општи акти на самоуправните интересни заедници

317. Општи услови за испорака на електрична енергија	775
--	-----